

Brusel 11. března 2021
(OR. en)

6919/21

LIMITE

AGRI 129
AGRIFIN 33
AGRIORG 32
AGRISTR 20
CODEC 353
CADREFIN 126

POZNÁMKA

Odesílatel:	Předsednictví
Příjemce:	Delegace
Č. dok. Komise:	9634/18 + COR1 + ADD1
Předmět:	Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky a o zrušení nařízení (EU) č. 1306/2013 – příprava rozpravy Rady

I. ÚVOD

1. Dne 1. června 2018 předložila Komise návrh reformy společné zemědělské politiky (SZP). Součástí reformního balíčku je návrh nového nařízení o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky (dále jen „horizontální nařízení“). Vzhledem k pozitivním zkušenostem s fungováním stávajícího horizontálního nařízení č. 1306/2013 by v tomto návrhu měly být v zásadě zachovány prvky, které se osvědčily, jako jsou řídicí orgány v členských státech. Nařízení přesto musí být pozměněno, aby bylo uvedeno do souladu s navrhovaným novým modelem provádění a přechodem politiky k „výkonnosti“, což jsou cíle, které Rada podporuje.

2. Dne 21. října 2020 se Rada pro zemědělství a rybolov dohodla na obecném přístupu k reformě SZP i k horizontálnímu nařízení¹. Dne 23. října 2020 Evropský parlament odhlasoval svůj vyjednávací postoj. Po získání mandátů zahájily oba orgány proces neformálních jednání.
3. Dne 10. listopadu 2020 se uskutečnilo první třístranné jednání věnované všem třem návrhům, které jsou součástí reformy SZP, a od té doby proběhla již čtyři třístranná jednání zaměřená specificky na horizontální nařízení, a to ve dnech 4. a 18. prosince 2020 a 29. ledna a 2. března 2021. Páté jednání triologu se má konat dne 25. března.
4. Jednání s Evropským parlamentem vycházejí z osmi tematických souborů vzájemně provázaných článků na níže uvedená témata: 1) řídicí orgány, 2) finanční řízení, 3) rámec výkonnosti a nový model provádění, 4) kontroly prováděné Komisí, kontrolní systémy a sankce, 5) transparentnost a audit, 6) zemědělská rezerva, 7) podmíněnost a 8) jiné.

II. SOUČASNÁ SITUACE

5. Obecně lze říci, že třístranná jednání s Evropským parlamentem a Komisí přinesla značný pokrok. Předběžné dohody bylo dosaženo především u těchto tematických souborů:
 - Široké shody bylo dosaženo u tematického souboru, který se týká řídicích orgánů. Vzhledem k tomu, že se práce řídicích orgánů v členských státech osvědčila, orgány se obecně shodují na tom, že cílem je zachovat stávající stav a zajistit pokračování současného uspořádání. Nicméně z právně-formálního hlediska trval Evropský parlament na novém pořadí příslušných článků, tudíž každému orgánu bude věnován samostatný článek.

¹ Viz dokument 12151/20.

- Pokud jde o tematický soubor finančního řízení, v zásadě panuje shoda ohledně prahové hodnoty ve výši 2 000 EUR při uplatnění mechanismu finanční kázně. Nicméně otázku obecné působnosti mechanismu finanční kázně bude nutné dále projednat, neboť Evropský parlament žádá o výjimku v této věci pro nejvzdálenější regiony, což Rada nemůže podpořit. Parlament vyjádřil souhlas s postojem Rady ohledně výplaty záloh, neboť je tento postup flexibilní. Pokud jde o změny navržené Evropským parlamentem týkající se sazeb předběžného financování a automatického rušení závazků, jež souvisejí s VFR, Rada není připravena opětovně otevřít diskusi o závěrech Evropské rady o VFR z července 2020, jakkoli specifická odvětvová ustanovení podle Evropského parlamentu do balíčku VFR nespádají.
- Pokud jde o tematický soubor týkající se transparentnosti a auditu, bylo dosaženo dohody ohledně návrhů Rady technicky sjednotit ustanovení o transparentnosti v horizontálním nařízení, v nařízení o strategických plánech a nařízení o obecných ustanoveních. Pro zajištění větší transparentnosti si Evropský parlament přeje vložit do nařízení ustanovení, které by umožňovalo identifikaci příjemců a případně zemědělských podniků nebo skupin zemědělských podniků, do nichž náleží. Rada chápe politický význam tohoto požadavku Evropského parlamentu, ale připomněla, že by neměl vést k vysoké administrativní zátěži pro členské státy. Tato otázka vyžaduje další diskusi, a to i v souvislosti s návrhem článku 57 o ochraně finančních zájmů EU, který předložila Komise (a který spadá do tematického souboru týkajícího se kontrol prováděných Komisí, kontrolních systémů a sankcí).
- V případě tematického okruhu týkajícího se podmíněnosti je hlavním úkolem získat podporu Evropského parlamentu pro přístup Rady k článkům 84 až 87 horizontálního nařízení. Změny navržené Radou mají za cíl dosáhnout náležité rovnováhy mezi *úsilím v oblasti kontroly podmíněnosti* a potřebou zachovat jednoduchost a nízkou administrativní zátěž. Nejvýznamnější změnou, rovněž v souladu s novým modelem provádění, však je skutečnost, že za *úsilí v oblasti kontroly podmíněnosti* by měly nést odpovědnost členské státy. Parlament je ochoten souhlasit případně s přístupem Rady výměnou za určité ústupky ze strany Rady, pokud jde o kontrolní vzorek, částku v případě, že není vyměřena žádná sankce, úmyslnost nedodržení požadavků a procentní podíl nebo podíly, které mají být na uplatněny na snížení.

- V současné době probíhají na úrovni odborníků další přípravné práce ohledně tematického souboru týkajícího se kontrol prováděných Komisí, kontrolních systémů a sankcí, což by mělo pomoci dosáhnout konkrétních výsledků na pátém třístranném jednání dne 25. března. Tematický soubor týkající se rámců výkonnosti a nového modelu provádění byl na každém z posledních tří trialogů do určité míry projednán, ale pokaždé jen na obecné úrovni. Očekává se však, že tento tematický soubor bude předmětem konkrétních diskusí během třístranných jednání ve dnech 25. března (horizontální nařízení) a 26. března (všechny tři návrhy týkající se reformy SZP). Tematický soubor týkající se zemědělské rezervy bude projednáván v průběhu nadcházejících několika týdnů.
- Některé prvky tematického souboru týkajícího se výkonnosti a nového modelu provádění již byly při jednáních nastoleny a ukázalo se, že postoje Evropského parlamentu a Rady se v tomto směru značně rozcházejí. Parlament se domnívá, že navrhovaný systém založený na výkonnosti nemůže poskytnout potřebnou jistotu, pokud jde o výdaje na SZP, a že mu chybí společná povaha, pokud jde o provádění SZP v členských státech. Evropský parlament proto prosazuje návrat ke stávajícímu systému založenému na dodržování požadavků: způsobilost výdajů k úhradě z rozpočtu EU by měla záviset na dodržení podmínek způsobilosti pro konečné příjemce stanovených ve strategických plánech SZP. Rada již při několika příležitostech dala najevo, že *s dvouúrovňovým systémem*, v rámci něhož by vedle stávajícího systému založeného na dodržování požadavků přibýlo sledování výkonnosti, nemůže souhlasit, neboť by se tím administrativní zátěž pro členské státy zvýšila na nepřijatelnou úroveň. Rada je zastáncem systému založeného na výkonnosti a nového modelu provádění; navrhuje však, aby byly v návrhu Komise provedeny určité změny v zájmu zjednodušení a s cílem předejít administrativní zátěži.

Hlavní výzvou při jednáních bude dosáhnout náležité rovnováhy mezi požadavky Evropského parlamentu ohledně posílené jistoty a společné povahy SZP a přáním Rady založit SZP na zjednodušeném a méně byrokratickém novém modelu provádění. Předsednictví předložilo řadu návrhů, jež zahrnují další práci na článcích 8, 11, 39, 40, 47, 57 a 57a, s cílem vyhovět do jisté míry požadavkům Parlamentu, přičemž žádné změny naopak nebudou provedeny v návrhu článku 35 o způsobilosti výdajů pro členské státy, což tedy znamená, že *základní požadavky Unie* nebudou zahrnovat způsobilost na úrovni příjemce.

III. DALŠÍ POSTUP

6. Obecný přístup Rady k horizontálními nařízení vychází z těchto zásad: zaprvé, stávající horizontální nařízení funguje dobře a osvědčilo se jako spolehlivý základ pro financování, řízení a sledování SZP. Jinými slovy, není třeba měnit to, co již dobře funguje. Zadruhé, Rada je zastáncem změny paradigmatu v podobě přechodu k výkonnosti, a to prostřednictvím nového modelu provádění. Nicméně v zájmu snížení administrativní zátěže pro zemědělce i řídicí orgány a zachování maximální jednoduchosti Rada navrhuje, aby byla v návrhu Komise provedena řada změn. Zatřetí, Rada nesouhlasí s *dvouúrovňovým systémem*, který by zvýšil administrativní zátěž pro členské státy na nepřijatelnou úroveň a byl by v rozporu s cílem zjednodušení SZP.
7. Předsednictví je odhodláno hájit výše uvedené zásady během dalších jednání o horizontálním nařízení zaměřených na politicky citlivá témata, jako jsou výkonnost a nový model provádění, kontroly podmíněnosti, sankce a zemědělská rezerva.
8. Na zasedání Zvláštního výboru pro zemědělství (ZVZ) dne 8. března se samy členské státy vyjádřily ke třem konkrétním otázkám. Na základě jednání ZVZ a v zájmu ujasnění postojů během interinstitucionálních jednání předložilo předsednictví řadu návrhů s cílem poskytnout základ pro dosažení pokroku v rámci celkového kompromisního balíčku. Na úrovni Rady a s ohledem na výše uvedená vysvětlení se ministři vyzývají, aby se vyjádřili k návrhům předsednictví, což by mělo pomoci vymezit postoje pro účely budoucích jednání o horizontálním nařízení:
 - Kompromisní návrh Evropského parlamentu (článek 96), podle něhož by příjemci prostředků z fondů měli povinnost poskytovat veškeré informace nezbytné k jejich identifikaci, a to případně včetně identifikace skupiny, do níž náleží.² Při zohlednění skutečnosti, že povinnost poskytnout informace by se vztahovala zejména na příjemce s omezenou administrativní zátěží pro členské státy, předsednictví navrhuje zaujmout pozitivní stanovisko k poslednímu kompromisnímu návrhu Evropského parlamentu.

² Podrobnější výklad kompromisního návrhu Parlamentu viz dokument 6704/21.

- Návrh Komise (článek 57), na jehož základě by používání systému ARACHNE jakožto jednotného nástroje pro vytěžování dat bylo povinné za účelem ověřování, zaznamenávání a uchovávání informací o organizacích nebo fyzických osobách, které jsou v konečném důsledku příjemci finančních prostředků z EU.³ Jelikož používání společného jednotného nástroje pro vytěžování dat by umožňovalo interoperabilitu a srovnatelnost dat a následně podpořilo ochranu finančních zájmů EU, nicméně s ohledem na to, že otestování tohoto nástroje ve specifickém kontextu SZP by vyžadovalo více času, předsednictví navrhuje, aby používání tohoto nástroje bylo v první fázi během přechodného období pro členské státy dobrovolné.
- Otázky související s úsilím v oblasti kontroly podmíněnosti ze strany členských států (články 84–87) a ústupky, které Parlament očekává ze strany Rady, pokud jde o kontrolní vzorek, částku v případě, že není vyměřena žádná sankce, úmyslnost nedodržení požadavků a procentní podíl nebo podíly, které mají být na uplatněny na snížení. Pokud jde o tyto požadavky Evropského parlamentu, návrh předsednictví je následující: zachovat kontrolní vzorek zahrnující 1 % příjemců, jak navrhuje Komise (čl. 84 odst. 3); akceptovat částku 100 EUR podle původního návrhu Komise (čl. 85 odst. 2); akceptovat čl. 86 odst. 1 podle původního návrhu Komise a vypustit slova „pokud tak členské státy rozhodnou“; akceptovat čl. 86 odst. 2 podle původního návrhu Komise, tedy ve znění „obecně platí, že procento snížení odpovídá 3 %“.

³ Podrobnější výklad návrhu Komise, viz dokumenty 6704/21 a WK 12512/2020. Přípomínky členských států k návrhu Komise jsou uvedeny v dokumentech WK 10645/2020 ADD 1–17.